

[Aage Fogh.]

diget i 1939. Nu da der er gået ca. 10 år, siden denne ændring fandt sted, vil jeg gerne benytte lejligheden til at gøre opmærksom på, at disse 10 år er for indkøbsforeningernes vedkommende forløbet på en særdeles tilfredsstillende måde. Vi står i dag med en medlemsstab på ca. 22 000; der er tegnet en garanti på ca. 6 mill. kr., og der er oparbejdet en reservefond, som jeg vil vurdere til lidt over 600 000 kr. Der er i øjeblikket udlånt et beløb på mellem 3 og 4 mill. kr., og det vil altså sige, at vor reservefond er meget betydelig i forhold til de udlånte beløb. Det tager jeg som et bevis for, at foreningernes ledelse fra 1939 og fremefter har forstået, at de skulle konsolidere sig, og det har de altså haft lykke til. Denne konsolidering har igen været medvirkende til, at man fra foreningernes side allerede for et par år siden administrativt traf den ordning, at man, skønt loven gav tilladelse til, at staten bar halvdelen af det underskud, der fremkom i de enkelte foreninger, kun har søgt tilskud til det underskud, der fremkom direkte ved udlånet, hvorimod man ikke har søgt tilskud, hvis der har været underskud ved administrationen af en forening, eller hvis underskuddet skyldtes mindre heldige handeler. Det er altså en praksis, som foreningerne selv har indført, der nu bliver lovfæstet i § 6, hvorefter det i fremtiden vil være sådan, at staten kun yder tilskud ved det direkte tab, der har været på lånerne. Jeg vil i og for sig tro, at vi med tiden, hvis foreningerne bliver ved at arbejde så godt, som de har gjort hidtil, ved en senere ændring kunne nå til også at stryge dette led, således at statens opgave blev at skaffe pengene på rimelige vilkår, men at foreningerne selv fuldkommen havde ansvaret for deres administration og selv måtte bære følgerne, hvis denne administration eller ledelse ikke var tilfredsstillende.

Også jeg kan altså tiltræde den foreslåede ændring til § 6, og jeg kan sige angående ændringen til § 2, at jeg tror, denne ændring ved at give større arbejdsmuligheder for foreningerne vil få stor betydning i fremtiden. Der tales altid inden for landbruget så meget om mekanisering, og dermed tænker man næsten altid på traktorer, mejetærskere o. lign., som ikke har megen interesse inden for det mindre landbrug. Det, der er nævnt heri, malkemaskiner, automatiske pumpeanlæg o. lign., vil, hvis vi kan finde den rette form for anskaffelsen og belåningen, kunne få mægtig stor betydning indenfor det mindre landbrug, navnlig ved

at lette arbejdet for husmødrene. Der er ingen som helst tvivl om, at det i de hundred tusinder af husmandshjem vil være en uhyre gavnlig foranstaltning at få det gennemført.

Der er et par udtalelser i bemærkningerne til lovforslaget, som det er forelagt i landstinget, hvori der står noget om realkreditten. Der står her, at det indkøbte vil, indtil købesummen med renter og omkostninger er afdraget, forblive foreningens ejendomsret undergivet, medmindre dette vil stride imod bestemmelserne i § 38 i lov nr. 111 af 31. marts 1926 om tinglysning. Jeg kan ikke med min bedste vilje begribe, at det skulle kunne genere panteretten i en landbrugsejendom, at man udover al anden gæld optager lån til indlæggelse af malkemaskiner, vandringsanlæg o. lign., og at foreningen selv tager risikoen herfor. Det er jo i hvert tilfælde kun en forbedring, der er tale om; der er ikke tale om, at man på nogen måde vil stille sig hindrende i vejen for den pantesikkerhed, som kredit- og hypotekforeningerne har. Jeg ville derfor egentlig gerne have haft lejlighed til i et udvalg at overveje, om man ikke kunne finde en lidt anden udformning end den, der er givet her. Hvis der fra anden side ikke er ønske om udvalgsbehandling af lovforslaget, skal jeg ikke insistere på det, men jeg vil gerne sige til den højtærede landbrugsminister, at så håber jeg, at vi bagefter administrativt kan finde en udvej, så at foreningerne kan komme til at virke på tilfredsstillende måde på dette område, for det vil kunne få megen betydning, og det kan ikke skade andre pantekreditorer, der jo har deres sikkerhed på en helt anden plads i landbrugsejendommen.

Landbrugsministeren (Bording): Jeg takker for den velvillige modtagelse, lovforslaget har fået, og skal svare på nogle bemærkninger, der er fremsat.

Det er i virkeligheden det samme spørgsmål, som er berørt af de ærede medlemmer hr. Johs. Larsen og hr. Aage Fogh, men ganske vist ud fra forskellige betænkkeligheder. Jeg forstod, at det ærede medlem hr. Johs. Larsen og forøvrigt også i nogen grad det ærede medlem hr. Peder Jakobsen var noget betænkelige ved den udvidelse, der her var foreslået, det sidste ærede medlem ud fra den betragtning, at det var småting i forhold til de store ting, besætninger og maskiner, og at de mindre anskaffelser derfor ikke burde være en hindring for de store, og det ærede medlem hr. Johs. Larsen ud fra den betragtning, at udvidelsen